

Հարցաթերթ

Աշխարհագրություն առարկայի օլիմպիադայի հանրապետական փուլի

2024-2025 ուս. տարի

/տևողությունը – 120 րոպե/

9 – րդ դասարան

- 1. Պնդումներից յուրաքանչյուրի համար նշել՝ ճիշտ է, թե՛ սխալ** 2միավոր
- ա. Ուրմիան ներկայումս Հայկական լեռնաշխարհում հայելու մակերեսով ամենամեծ լիճն է
- բ. Վանա լիճը Սևանա լճից ավելի բարձրադիր է
- գ. Ուրմիա լիճը միջինում ավելի խորն է, քան Սևանա լիճը
- դ. Վանա լիճն Ուրմիայից ավելի աղի է
- ե. ՀՀ բնակչության կազմում 80+ տարիքային խմբի բնակչության թիվը գերազանցում է 0-1 տարեկան խմբի բնակչությանը
- զ. ՀՀ բնակչությանը բնորոշ է ազգի ծերացման երևույթը
- է. ՀՀ բնակչության կազմում մինչև 20 տարեկան տարիքային խմբերում տղաները թվապես գերակշռում են աղջիկների նկատմամբ
- ը. Վերջին երկու տարիներին ՀՀ մշտական բնակչության թիվը նվազել է

- 2. Ի՞նչ են նշանակում եզրույթներից յուրաքանչյուրը** 1միավոր
- ա. մայրցամաքային ծանծաղուտ բ. իզոթաթ

- 3. Նկարագրով որոշել պետությունը** 1միավոր
- Այս գաճաճ, ներցամաքային դիրք ունեցող սահմանադրական միապետության բնակչության գրեթե կեսը օտարերկրացիներ են: Չնայած ունի սեփական ազգային լեզուն, սակայն շատ կիրառական են երկու խոշոր հարևանների պաշտոնական լեզուները: Այն նաև Հյուսիսատլանտյան դաշինքի հիմնադիր անդամներից է:

- 4. Ինչպե՞ս են կոչվում.**
- ա. Գիտական, պատմամշակութային և գեղագիտական առանձնահատուկ արժեք ներկայացնող բնական օբյեկտները 1միավոր
- բ. Պետական կառուցվածքի այն ձևը, որում վարչաքաղաքական միավորները ունենում են որոշակի ինքնուրույնություն 1միավոր

- 5. Խնդիրներ**
- ա. Օդի բացարձակ խոնավությունը 15գ/մ³ է, իսկ հազեցման համար անհրաժեշտ է ևս 5գ/մ³ ջրային գոլորշի: Որքա՞ն է օդի հարաբերական խոնավությունը 1միավոր
- բ. Ա երկրի բնակչության թիվը 3մլն էր, իսկ ուրբանիզացման մակարդակը՝ 70%: Մեկ տարվա ընթացքում քաղաքներում ծնվել է 5հզ երեխա, մահացել է 15հզ մարդ, իսկ գյուղերում ծնվել է 25հզ երեխա և մահացել է 15հզ մարդ: Որքա՞ն է դարձել ուրբանիզացման մակարդակը այդ տարվա վերջում, եթե տարվա ընթացքում 40հզ մարդ գյուղերից տեղափոխվել է քաղաք: 1միավոր

- 6. Ելնելով Հարավային Կորեայի արտահանման կառուցվածքում տարբեր ապրանքների բաժնի վերաբերյալ տվյալների շարքից՝ մեկ տրամագրում գծեք այդ ապրանքների դինամիկայի կորերը (1միավոր) և պատասխանեք հարցերին:**

Տարեթիվ	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020
Արտահանման կառուցվածքում նշված արտադրատեսակների բաժինը (%)							
Տրանսպորտային միջոցներ	9.8	12.9	14.2	19.4	21.9	20.9	14.7
Էլեկտրատեխնիկա և մեքենաշինական այլ արտադրանք	29.1	40.3	44.2	41.9	34.9	37.7	44
Տեքստիլ և հագուստ	25.9	15.6	11.2	5.1	3.1	2.8	2.2

- ա. Ո՞ր ապրանքի բաժնի տատանման լայնույթն է եղել ամենամեծը և որի՞նը՝ ամենամիոքը: Նշել տատանման լայնույթի արժեքները 1միավոր
- բ. Ո՞ր հնգամյակում է գրանցվել արտահանման կառուցվածքում ծանր արդյունաբերության արտադրանքի բաժնի ամենամեծ բացարձակ աճը և որքա՞ն է փոփոխվել թեթև արդյունաբերության արտադրանքի բաժինը նույն ժամանակահատվածում 1միավոր

7. **Դասավորել** ՀՀ քաղաքներն ըստ դրանցում թափվող տարեկան միջին տեղումների աճող հաջորդականության. Մեծամոր, Մարալիկ, Ստեփանավան, Վայք 1միավոր

8. **Կարճ պատասխանով հարցեր:** Յուրաքանչյուրին տրվում է գումարային 1 միավոր

ա. Ո՞ր բնակավայրն է Հայկական լեռնաշխարհի ցրտի բևեռը (0.5միավոր) և որո՞նք են գրանցված ցածր ջերմաստիճանների երկու հիմնական պատճառները (0.5միավոր):

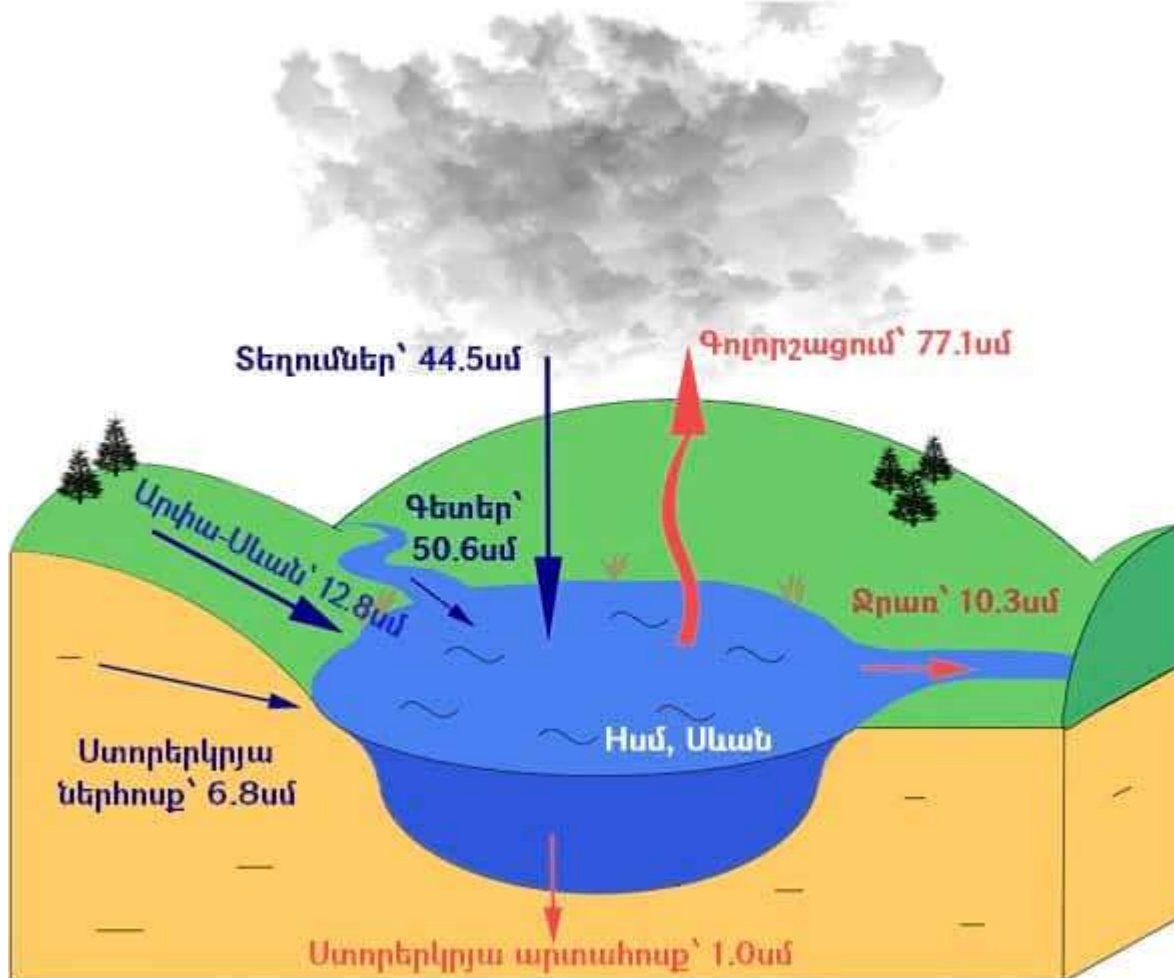
բ. Աշխարհի հացահատիկի բերքի մեծ մասը ո՞ր բնական զոնայի տարածքում է աճեցվում (0.5միավոր): Նշել տվյալ բնական զոնային ամենաբնորոշ հողատեսակը (0.5միավոր):

9. **Ուսումնասիրեք Սևանա լճի ջրային հաշվեկշռի պատկերը և պատասխանեք հարցերին.**

ա. Որքա՞ն է կազմել տվյալ ժամանակահատվածի համար լճի հաշվեկշիռը արտահայտած սմ-ով (0.5միավոր):

բ. Արդյունքում որքա՞ն ջուր է ամբարվել լճում, եթե յուրաքանչյուր սանտիմետրը համարժեք է մոտ 13մլն մ³ ջրին (0.5միավոր):

գ. Ո՞րն է ջրառի գլխավոր նպատակը (0.5միավոր): Ինչպե՞ս կարելի է նվազեցնել Սևանա լճից ջրառը՝ առանց վնասելու այդ նպատակի իրականացմանը (նշել երկու եղանակ) (0.5միավոր):

10. **Պատասխանեք հարցերին՝ ներկայացնելով համապատասխան հիմնավորումները**

ա. Տարվա ո՞ր եղանակին է Հայաստանում էլեկտրաէներգիայի արտադրության գործում Մեծամորի ատոմակայանի դերը նվազում և ինչու՞ : 1միավոր

բ. Աշխարհի ո՞ր տարածաշրջանում է ծովային փոխադրումների դերը ամենացածրը: Ինչու՞ է այդպես 1միավոր

11. **Ներկայացված բնութագրերը համապատասխանեցնել քարտեզում 1-10 թվերով նշված օբյեկտներից ուրիշին (օր.՝ Ա-1): Յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխանը 0.25միավոր**

Ա. Եվրասիայի ամենաբարձր գործող հրաբուխն է:

Բ. Վերջին երկու հարյուր տարվա ընթացքում ամենահզոր ժայթքումն այստեղ է եղել:

Գ. Միայն տվյալ երկրի ամենաբարձր կետն է:

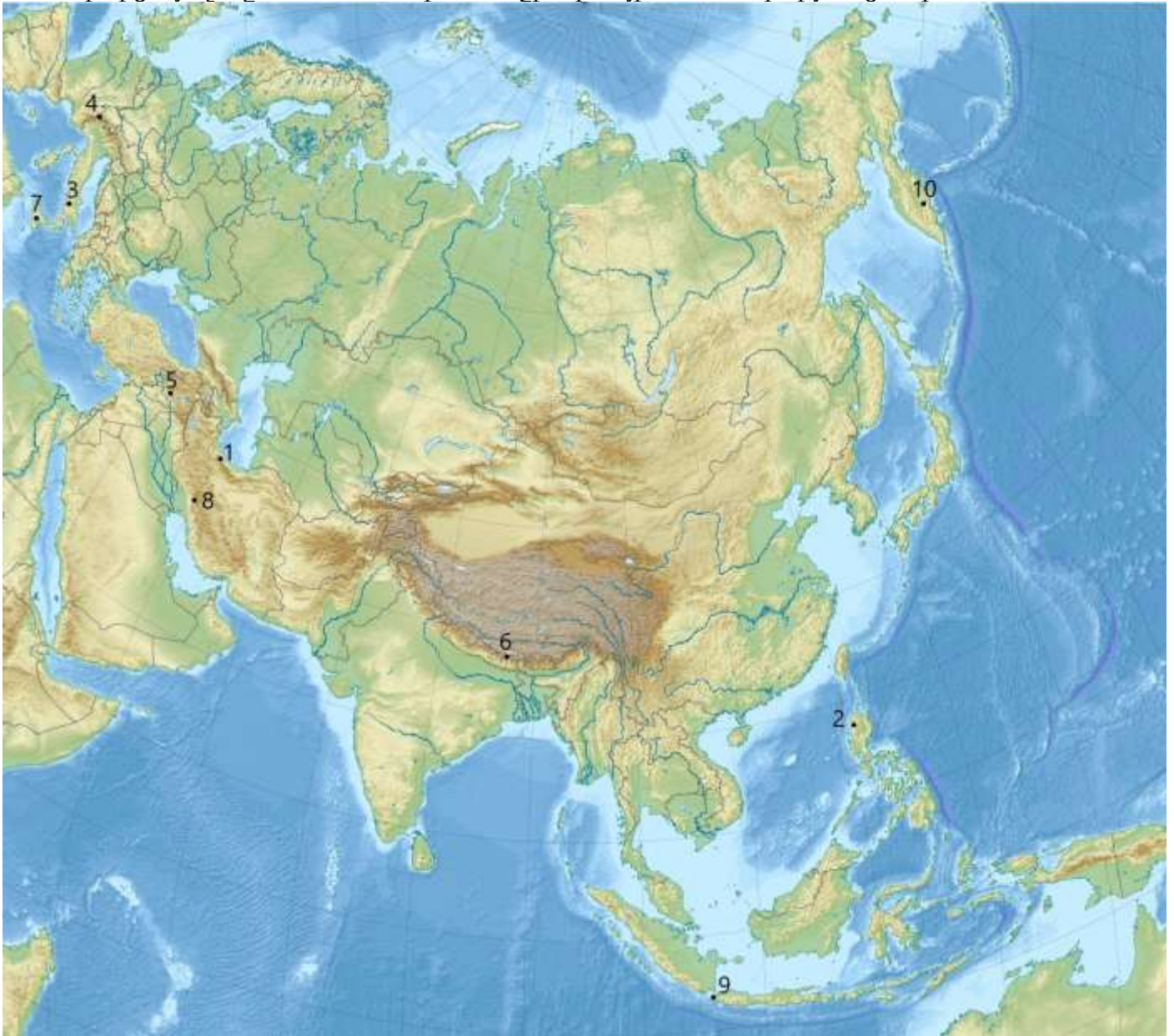
Դ. Այս հրաբխի վերջին ժայթքումը սկսել է 13 օր առաջ:

Ե. Միաժամանակ երեք երկրների ամենաբարձր կետն է:

Զ. 1991թ.-ի ժայթքումից հետո բարձրությունը կրճատվել է գրեթե 300մ-ով:

Է. Իր աշխարհամասում ամենաշատ մարդկային զոհեր պատճառած հրաբխային ժայթքումը:

Ը. 1987թ.-ից այս լեռը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային ժառանգության ցանկում է:

Առարկայական հանձնաժողովի նախագահ՝ Վ. Ասատրյան